

HÍR

Az Országúti Ferences Templom Hirdető Lapja

**„Isten előtt a töredelmes
lélek a kedves áldozat.
A töredelmes és megtört
szívét nem veted meg,
Istenem!”**

(Zs 50,19)

XII. évfolyam 7. szám

Évközi 9. vasárnap

2011. március 6.

Vértanúk 10. rész

A Kommunista Párt – a Magyarországot megszállás alatt tartó Vörös Hadsereg, tehát a szovjet hatalom segítségével és annak módszereit alkalmazva – már a II. világháború vége óta arra törekedett, hogy magához ragadja az ország irányítását, térdre kényszerítse és megsemmisítse az egyházat és mindazokat, akik e törekvésében akadályozták.

A megtorlások korai lépéseként 1945-ben letartóztatták Zadravec István püspököt, 1946-ban pedig Gyöngyösről elhurcolták, és kivégezték P. Kiss Szalézt; Hatvanban letartóztatták P. Lukács Pelbártot. Mindezek ellenére 1950-ben sokan csak arra számítottak, hogy az állam legfeljebb a tanító rendeket számolja fel. Az előjárók a szeráfi kollégium növendékeit, a novíciusokat, valamint a teológus-növendékeket az egyre erőteljesebb szerzetes-ellenes hangulat miatt szüleikhez küldték vissza, hogy elhurcolásuk esetén az ő életüket ne kockáztassák.

Június 9-én éjszaka hurcolták el provinciánk tagjai közül a bajai, a szegedi és a mohácsi rendtársainkat Debrecenbe, a pécsi, és szigetvári testvéreket a kecskeméti ferences, a máriagyúdi, siklói közösség tagjait pedig a kecskeméti piarista rendházba. Június 18-án hatvani rendházunkba akarták szállítani a tatai piarista atyákat. A teherautók megjelenésekor a ferencesek elvitelén aggódó nép a templom elé vonult. Az esti órákban a tömeget Péter Gábornak, az ÁVH vezető emberének irányítása mellett verték szét, a ferencesekkel korábban együttműködő családokat pedig Recskre illetve a Hortobágyra telepítették ki. P. Kriszten Rafael házfőnököt, P. Tarcza Aurél, P. Veres Géza, P. Zsiga Kerubin lelkészeket tíz évre ítélték, akiket az ítélet után a váci börtönbe vittek. Fr. Beluczky Cirjék dolgozó testvért Recskre internálták, ahol négy esztendőt töltött. A váci börtönben P. Kriszten Rafael – valószínűleg

1953-ban – tüdőrákban meghalt. P. Tarca Aurél, P. Veres Géza, P. Zsiga Kerubin 1956 júliusában szabadult ki a börtönből, ahol hat évet kellett letölteniük.

A szécsényi rendházunk ezen időpontra tervezett feloszlátását valószínűleg a kolostor köré gyülekezett néptömegre való tekintettel halasztották július 31-re, amikor is a testvéreket a salgótarjáni, mátraverebély-szentkúti kolostorok lakóival egyidőben Jászberénybe szállították.

Pécsről, Szécsényből, Bajáról, Szegedről, Siklósról, Szigetvárról, Mohácsról, Máriagyúdról, Mátraverebély-Szentkútról, Hatvanból, Salgótarjából elhurcolták rendtársainkat, Gyöngyös, Jászberény, Eger, Szolnok, Kecskemét, Csongrád, Debrecen kolostoraiba más rendházakból és szerzetesközösségekből internáltak szerzeteseket, Buda, Dunaföldvár, Vác, Simontornya, Budapest-Pasarét, Budapest-Szentföld pedig megmenekült az 50-es elhurcolástól.

Ebben az időszakban Provinciánk élete leginkább a meghurcolás és a kiegyezés eseményei köré csoportosult, jellemezni pedig az ennek nyomán kialakult kettősséggel lehet. Az előzmények között nagyon fontos megemlíteni, hogy hét rendtag már 1948-ban fogságban volt: P. Kiss Szaléz, P. Lukács Pelbárt, Galicz Töhötöm, Berkes Szervácusz, Kovács Benno, Matus Efrém és Kakuk Kornél. Rajtuk kívül még a feloszlátást megelőzően letartóztatták, illetve börtönbe vetették Faddy Otmár, Farkas Jozafát, Gyovai Győző, Krupa Kolumbán, Somogyvári Hetény, Zadravecz István és Zachar Róbert atyákat. Az 1944-1950 közötti években tizenhét rendtársat hurcoltak el, illetve zártak börtönbe, hatan pedig erőszakos körülmények között haltak meg. Ebben az

időszakban kevés olyan szerzetesrend és egyházmegye volt, amelynek tagjai közül ennyien kerültek volna börtönbe és internálótáborokba.

Ezekből is látható, hogy a rendtartomány életét mennyire jellemezte a becsületes helytállás, a tanúságtétel, és megérthető a későbbi kiegyezés miatti kritika mindazok részéről, akik a meghurcolásoknak részesei voltak. Ugyanakkor igazságtalanságnak tartanánk a rend vezetésének megbélyegzését amiatt, hogy a felkínált lehetőségeket elfogadva vállalta a tárgyalások megkezdését a kommunista hatalommal. A provinciális P. Luptovics Kolos a tárgyalások idején háttérbe vonult, minden jelentősebb lépést a „delegátus generális extraordinárius” megbízásával rendelkező P. Schrotty Pálra bízott, aki nagy világlátású, diplomata ember volt, és ismerős lehetett előtte P. Tamás Alajos tárgyalási módszere is, mellyel a kommün idején megmentette a rendházakat a feloszlástól. Úgy gondoljuk, a tárgyalások során ez a lehetőség és nem a megalkuvás vezette őt. Ebben az élethelyzetben – még kompromisszumok árán is – ez tűnhetett az egyetlen reális lehetőségnek ahhoz, hogy a rend fennmaradjon és minél kevesebb rendtag kerüljön még nagyobb veszélyeztetettségbe.

P. Schrotty Pált a tárgyalások közepette a zsidóság mentésében kiemelkedő szerepet játszó P. Tátrai Gyula, valamint P. Csontos Oszkár tanácsaival segítette. A visszaemlékezések szerint nagy hatása volt még az ekkortájt a budai kolostor szűkebb ismeretségi köréhez tartozó Balogh István szegedi egyházmegyes pap, államtitkár is. Többek szerint ő volt az, aki bízta Rákosi Mátyást, hogy a fennmaradó gimnáziumok közül kettőt a

ferenceseknek adjon át, a rendnek pedig javasolta e lehetőség elfogadását. Az így felkínált esztergomi és szentendrei iskolát a Kapisztrán Rendtartomány vezetése úgy vállalta át, hogy provinciánknak nem volt tanári diplomával rendelkező tagja, vagyis legalább a részleges fennmaradás érdekében készek voltak a lehetetlenség vállalására is. Mivel az esztergomi és a

budai kolostor mérete nem volt elegendő az engedélyezett 72 személy befogadására, ezért szerették volna elérni, hogy a Mariana Provincia Ferenciek terén levő rendháza is megmaradhasson, de az állam nem engedte, hanem a pasaréti kolostor működését engedélyezte helyette.

folytatjuk...

A nagyböjti idő

Idén március 9-én, hamvazószerdával kezdődik a húsvéti ünnepkör, ezen belül a nagyböjt. A nagyböjt kezdőnapja eleinte vasárnap volt (az ambrozián liturgiában ma is így van), de mivel az őskeresztények vasárnap nem böjtöltek, ezért a VII. századtól néhány nappal korábban, szerdán kezdték a nagyböjti időt. A „hamvazó” melléknevet azért kapta ez a nap, mert a vezeklőruhák megáldásakor a bűnbánók hamuval hintették meg magukat. Ez a gyakorlat – a hamvazás – mindmáig megmaradt bűnbánatunk külső jeleként.

A nagyböjt hamvazószerdától nagyszombatig tart, de a vasárnapok nem számítanak böjti napnak. Így a nagyböjt pontosan 40 böjti nappal áll. Ez alatt az idő alatt a templomi liturgiában a következő nagyböjti szabályok érvényesek:

- Az orgona csak az ének kíséretére szorítkozik.
- Elmarad a Dicsőség és az Alleluja.
- A szentek emléknapjairól csak a szentmise bevezető könyörgésében emlékezünk meg, de a misét viola színben, a többi olvasmányt a böjti napra előírtak szerint kell végezni.
- Az oltárokon nincs virágdíszítés.
- Nagyböjt minden péntekén a templomokban keresztutat járunk.

Ezeken túlmenően a nagyböjt minden péntekén mindenki számára kötelező hústiltalom van. Használjuk fel a nagyböjt idejét egyéni és közösségi lelki elmélyülésre!

Farsangbúcsúztató viccek pihent agyúaknak

Fizikusok bújócskáznak: Einstein a hunyó, úgyhogy eltakarja a szemét, és elkezd visszaszámolni 50-től, a fizikusok meg elbújnak. Egyedül Newton nem talál egyetlen szabad helyet sem, így leül a földre, és rajzol maga köré egy 1x1 méteres négyzetet. Einstein persze azonnal megtalálja:

- Megvagy, Newton!!!

- Nem, nem, drága barátom, tévedsz, én 1 Newton vagyok 1 négyzetméteren, úgyhogy tulajdonképpen Pascalt találtad meg!

Habsburg Ottót megkérdezi a sportriporter:

- Kinek szurkol a ma esti osztrák-magyar mérkőzésen?

- Miért? Kivel játszunk?

Templomunk programjai (2011. március 6. – 2011. március 20.):

A ferences iskolák javára **872 000.- Ft** gyűlt össze. Nagyon köszönjük a testvérek áldozatos támogatását!

Március 9., hamvazószerda, a nagyböjt kezdete. Az ünnepi szentmise este 6-kor kezdődik. **Ezen a napon kötelezően szigorú böjtöt tartunk**: 14 éves kortól tartózkodni kell a hústól, és 18-tól 60 éves korig legfeljebb háromszor szabad étkezni, és csak legfeljebb egyszer szabad jóllakni. (vö. Egyházi Törvénykönyv 1249 és 1252-es kánonja).

Kérjük a testvéreket, hogy ezt az időszakot éljék át cselekedeteikkel is: imádsággal, böjttel, alamizsnálkodással és bűnbánattal. Lelki elmélyülésünket is megalapozza, ha a nagyböjtöt szentgyónással kezdjük!

A nagyböjt folyamán minden pénteken ¼ 6-kor keresztutat járunk. Ezekben a napokban a 14. évüket betöltötték számára **kötelező hústiltalom** van érvényben.

Március 18-án, pénteken **egésznapos Szentségimádást** tartunk a reggeli 8-as mise végétől az esti keresztút kezdetéig, 1/4 6-ig. Kérjük a híveket, **iratkozzanak fel a Szentség őrzésére** a templomban, a középen álló kisasztalkán található papíron! Szeretettel hívunk és várunk mindenkit! Ebben a félévben a rózsafüzért és a szentségimádásokat hazánkért, vezetőinkért ajánljuk fel, hogy Európa, és benne Magyarország visszataláljon keresztény gyökereihez.

Március 19., szombat **Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyesének ünnepe**. József atya névnapja, imádkozzunk érte!

Március 20-án, vasárnap lesz az elsőáldozó gyerekek „**kiválasztás**” szertartása a 10-es szentmisén, utána a gyerekeknek gyónási lehetőség. Szintén ezen a napon a felnőtt katekumenek kiválasztása lesz az esti 6-os szentmisén.

Ugyanezen a napon **17 órakor Liszt Ferenc: Via Crucis (Keresztút)** című műve hangzik el templomunkban. Közreműködik a **Kapisztrán Kórus**, valamint **Nagy László Adrián** orgonaművész és **Fátrai János** énekművész. **A hangverseny után a 18 órakor kezdődő szentmisén a Kapisztrán Kórus énekel.** Vezényel: **Lógó Tibor**.

A családok évében az Esztergom-Budapesti Egyházmegyében több nagyszabású program is lesz. Az első: **március 31-én 17.00-19.30-ig** a Szent István Bazilika előtt és bent a Bazilikában a „**családi ünnep**”, Erdő Péter bíboros atya megáldja a családokat. Várjuk a családok minden generációját!

Szövetség a szeretetben címmel szórólapok az újságos asztalról elvihetők.

Az Országúti Ferences Plébánia Szent István első vértanú templomának lapja.

Megjelenik kéthetente 1200 példányban. Felelős kiadó P. Horváth Achilles ofm. plébános.

Cím: 1024. Budapest, Margit krt. 23. A rendház telefonja: **212-5628**. Iroda telefonja (csak irodaidőben: H: 8:30-11, K-P: 8.30-11.30 és 17-18 óráig): 315-0944. E-mail: orszagut@ofm.hu

WEB: www.orszagutiferencsek.hu